

Učenici dopunskih škola imaju, kao sva druga deca i mladi ljudi, jedinstvene biografije. Ono što ih razlikuje od monokulturalno odrastajuće „domaće“ dece i mladih i što doprinosi njihovoj jedinstvenosti je (između ostalog) njihova migraciona priča – bilo da su sami doživeli migraciju, bilo da odrastaju kao deca ili unuci roditelja ili baka i deda koji su migrirali. U oba slučaja migraciona pozadina predstavlja značajan životni resurs ovih mladih ljudi, iako on u društvu nije dovoljno cenjen.

U nastavi maternjeg jezika u dopunskim školama migraciona pozadina, kultura zemlje porekla i život u i među različitim kulturama predstavljaju centralne teme. Bavljenje sopstvenom migracionom prošlošću podstiče refleksiju o uticaju migracije na sopstvenu biografiju i učenici se senzibiliju za izazove sa kojima su suočeni u zemlji u koju su došli. S druge strane, oni postaju svesni svojih specifičnih resursa i uče kako ih mogu koristiti i u svakodnevnom životu. Oni upoznaju proces migracije kao deo svoje porodične priče i razvijaju priznanje i poštovanje za sebe same, kao i za napore i iskustva svojih roditelja i baka i deda.

Pored sopstvene migracione priče, učenici treba da se pozabave i odgovarajućim pričama njihovih kolega u školi, kao i drugih ljudi iz različitih kulturnih krugova u naseljima u kojima žive, da bi sticali svest o mnogostrukosti i da bi je bolje videli. Uz pomoć analize tuđih migracionih biografija oni mogu ne samo na nov način razmisliti o svojoj prošlosti, nego i bolje razumeti tuđe priče. Ovakvo biografsko učenje im omogućuje da prepoznaju mnogobrojne uzroke i posledice migracije, kao i da iskuse šanse i izazove zajedničkog života ljudi iz različitih kultura. Istovremeno, oni kroz bavljenje migracionim biografijama na različitim nivoima uče da razumeju različite društvene, političke i ekonomske pristupe migraciji i počinju da razvijaju sopstvene strategije i da prepoznaju mogućnosti za delanje. Oni razvijaju toleranciju i sposobnost priznavanja razlika u kulturama i jezicima i na taj način izgrađuju sopstvenu interkulturalnu kompetenciju.

Sledećih sedam predloga za nastavu polazi od identitetskih iskustava, resursa i potencijala učenika. Naravno, važnu ulogu igraju i iskustva nastavnika u viđenju sebe i drugih, koja nastavnici kao resurse ugrađuju u pripremu i izvođenje nastave.

Preporuke za određene razrede i nivoe znanja su date široko; većinu predloga je moguće neznatno prilagoditi i izvoditi ih i sa nižim ili višim nivoima od preporučenih.

Tri predloga (2.7a–c) odnose se na zahtevnije nastavne jedinice koje je poželjno raditi kao projekte u okviru višednevnih ili višesedmičnih projekata, najbolje u kooperaciji sa redovnom nastavom.